

TAŞITLARIN KISKANÇLIĞI

Bu olay büyük bir kentte geçti. O kentin deniz kıyısına yakın bir garı vardı. Deniz kıyısında da vapur iskelesi bulunuyordu.

Garla iskele arasındaki durakta, her türlü taşıt vardı. Bir gün duraktaki otobüslerden biri, otomobile şöyle dedi:

—Şu trenlerin işi ne kadar kolay... Hep aynı yoldan gidip geliyorlar.

Otomobil:

—Çok doğru, trenler şanslı taşitlar. Benim ne zaman nereye gideceğim hiç belli olmaz, dedi.

Tren söyle karıştı:

—Düzenli yaşamaktan bıktım. Şu raylardan ayrılmış uzak ovaları görmek isterdim, dedi.

Otobüs:

—En şanslı taşitlar, vapurlar...

Kamyon:

—Doğru, deniz yumuşacık bir şey. Oysa bizim altımızda sert yer var.

İskeledeki vapur, şu yanıtı verdi:

— Suyun üzerinde durmaktan usandım. Ben de sizin gibi karada yürümek isterdim, dedi.

Tren:

— En iyisi uçak olmakmış. Ne şanslı bir taşit! Alabildiğine özgür.

Uçak yukarıdan söyle seslendi:

— Çok yanılıyorsunuz. Bütün hayatım boyunca her şeyi yukarıdan, kuş bakışı görüyorum.

Ah, bir otobüs, ya da kamyon olsaydım...

Anlaşılan uçak, hem kara hem de deniz taşitlarını kıskanıyordu. Taşitlar içinde birbirlerini kıskanmayan yoktu.

A-) Aşağıda verilen soruları metne göre cevaplayınız.

1-) Hikaye nerede geçmektedir?

2-) Hikayedeki kaç farklı taşıt vardır?

3-) Otomobile göre trenler neden şanslıdır?

4-) Vapur nerede yürümek istiyor?

B-) Doğru olanı işaretleyelim.

1) Hikayedeki hangi taşitin konuşması geçmemektedir.

- A) Uçak
- B) Motorsiklet
- C) Kamyon

2) Metindeki taşitların ortak özelliği nedir?

- A) Birbirlerini sevmeleri
- B) Birbirlerini özlemeleri
- C) Birbirlerini kıskanmaları

3) Bütün hayatı boyunca her şeyi kuş bakışı gören taşit hangisidir?

- A) Uçak
- B) Otomobil
- C) Vapur

TEKİL VE ÇOĞUL İSİMLER

Sayıca tek bir varlığı karşılayan adlara **tekil ad** denir.

Sayıca birden fazla varlığı karşılayan adlara **çoğul ad** denir. Adlara -ler, -lar eki getirilince çoğul olurlar.

Kalem

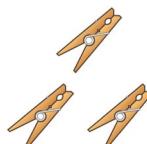
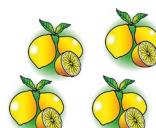

Kalemler

- Aşağıdaki görsellerin adlarını sayılarına göre altlarına yazınız. Çoğul olan adların altlarına ☺ ifadesi yapınız.

Elmalar

- Aşağıdaki sözcükleri uygun görsellerle eşleştiriniz.

güller

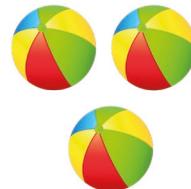
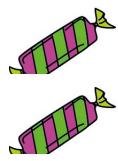
toplар

gül

şeker

top

şekerler

- Aşağıdaki adları “tekil ad” veya “çoğul ad” oluşlarına göre ilgili bölmelere yazınız.

~~Kalem~~ler

Kar

Dolar

Koyun

Uçaklar

Şirinler

Kitap

Boncuk

Telefon

Çiçekler

Kuşlar

Okul

Tekil Adlar

Çoğu Adlar

- Aşağıdaki sözcüklerden “çoğul ad” işaretleyip cümle içinde kullanınız.

gelin

güller

masa

çoraplar

defter

pınar

ağaç

fidan

yemekler

resim

teker

elmalar

silgi

insanlar

çocuklar

şişeler

kulak

karlar

kaşık

tuzlar

kovalar

askilar

su

kutular

- Aşağıda verilen tablodaki adların türlerini örnekteki gibi işaretleyiniz.

SÖZCÜKLER	Özel Ad	Cins Ad	Tekil Ad	Çoğu Ad
Emreler	✓			✓
Kurbağa				
Elbiseler				
Kalemlik				
Silgi				
Kedi				
Minder				
Beşiktaş				
Şişe				
Ormanlar				
Elbise				
Minnos				
Gözlük				
Köpekler				
Karabaş				
Sorular				
Ceydalar				
Havva				
Kaşıklar				

● Aşağıdaki sözcükleri çoğul hale getirip ardından bulmacanın içinden bulunuz.

Sözcükler soldan sağa → , yukarıdan aşağıya ↓ ve çapraz şekilde ↗ olabilir.

şişe	telefon	doktor	eczane
gül	SU	sac	kaşık
tüyü	dağ	Ankaralı	kar
kumanda	yol	kalem	güvercin

J	T	U	i	N	R	m	N	K	T	m	G	S	A	Ç	L	A	R	T
V	B	m	m	X	K	A	L	E	M	L	E	R	Y	B	m	B	X	Z
W	K	O	W	m	X	O	K	Y	F	V	N	Z	W	U	D	A	Y	C
i	K	U	m	A	N	D	A	L	A	R	D	A	Ğ	L	A	R	O	W
J	T	P	O	U	C	K	C	i	C	Q	i	V	V	L	C	C	L	Q
K	A	Ş	I	K	L	A	R	B	N	F	C	H	S	O	A	N	L	M
Q	C	V	Ş	B	J	T	B	Q	D	V	A	B	U	J	D	m	A	G
L	B	W	i	O	M	K	R	E	K	S	A	K	L	B	O	U	R	Ü
R	G	L	Ş	B	N	H	A	P	U	A	N	A	A	H	K	P	U	V
€	i	G	€	C	O	R	A	R	T	A	L	Z	R	N	T	V	G	€
i	G	K	L	U	Q	H	Y	J	L	K	R	U	M	U	O	T	Ü	R
T	S	L	€	O	V	H	W	X	Z	A	C	L	Y	V	R	J	L	C
U	Ü	X	R	F	A	B	Z	L	H	O	R	P	T	J	L	Z	L	i
R	L	Y	U	E	C	Z	A	N	E	L	E	R	Q	m	A	Q	E	N
T	Y	i	L	i	m	P	R	R	Y	i	D	Y	V	V	R	Y	R	L
€	m	€	R	E	S	m	J	T	E	L	E	F	O	N	L	A	R	€
m	€	V	V	L	R	H	F	m	F	L	Y	i	B	L	L	O	T	R
K	K	A	N	K	A	R	A	L	I	L	A	R	i	m	Y	K	Q	X
O	B	N	Y	P	Y	U	D	K	L	E	m	Q	E	K	L	m	C	S

MINİ DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdakilerden hangisi özel isimdir?

- a. Dolmabahçe Sarayı
- b. Çay bahçesi
- c Okuma salonu

2. Aşağıdaki tümcelerin hangisinde altı çili sözcük bir varlığın ismini belirtmektedir?

- a. Özgür misil misil uyuyordu.
- b. Kafesteki sarı kanarya kaçmış.
- c. Mavi kumaştan elbise diktim.

3. "kebapçılardan" kelimesini tekil yapmak istersek hangi eki atmalıyız?

- a. -çi
- b. -lar
- c. -dan

4. Aşağıdakilerden hangisi çoğul adlardan oluşmuştur?

- a. cetveller, silgi, makaslar, kuşlar
- b. balonlar, bayraklar, süsler, pastalar
- c. arabalar, sıra, masalar, perde

Asker, böcekler, kiler, salıncaklar, muz

5. Yukarıdaki sözcüklerden kaç tanesi çoğul isimdir?

- a. 2
- b. 3
- c. 4

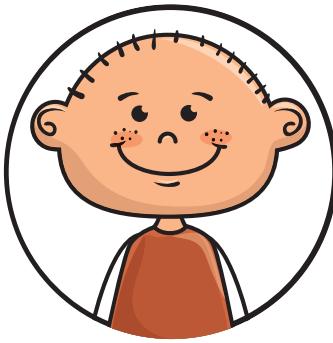
6. Yukarıda gördüğünüz hayvanın ismini çoğul yapmak istersek hangi eki getirmeliyiz?

- a. -ler
- b. -lar
- c. -cik

7. Aşağıdakilerden hangisinde özel isim kullanılmamıştır?

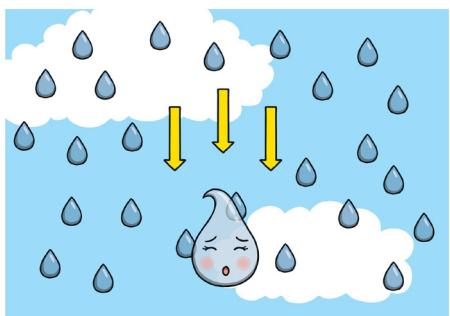
- a. Gaye arkadaşlarına kitap vermiş.
- b. Gülün diken eline batmış.
- c. Uludağ'a kayak yapmaya gideceğiz.

Meraklı Mert sizler için araştırıyor.

Merak edilen pek çok konu açıklığa kavuşuyor.

Neden Yağmur Yağar?

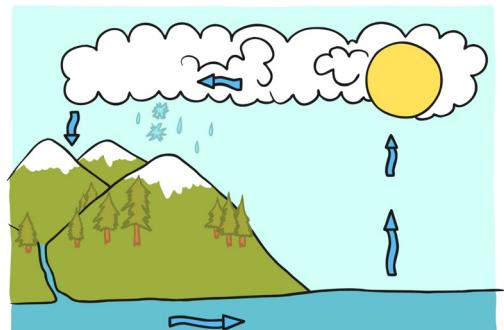

Bulutlar minik su damlacıklarından oluşur. Su damlacıkları bulut içinde havada duramayacak kadar ağırlaşınca düşer, yani yağmur yağar.

Denizdeki, nehir ve göllerdeki sular özellikle hava sıcaklığında durmadan buharlaşır. Bu su buharı parçacıkları havaya karışıp yükselirken soğuk hava ile karşılaşır. Farklı boyutlarda damlacıklar ve bulutlar oluşturur.

Damlackalar yeterince ağır olunca bulutun altında birikir ve sonra düşer. Yağmur, damlaların büyüklüğüne göre hızlı ya da yavaş yağar.

Peki yağmur suları nereye gider hiç merak ettiniz mi? Yağmur sularının bir bölümü buharlaşır ve sis bulutlarını oluşturur. Diğer bir bölümü toprak tarafından emilip yer altı kaynaklarına dönüşür. Su geçirmez bir katmanla karşılaşınca gölleri, bataklıkları meydana getirir. Fakat yağmur sularının büyük bir bölümü toplanarak akarsulara karışır. Günümüzde yağmur suları toplanmakta ve çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Böylece enerji tasarrufu yapmış oluruz.

1- Yağmur nasıl yağarmış. Kisaca anlatır mısın?

2- Yağmur suları nereye gidermiş?

BENİM GÖZÜMDEN

- Aşağıdaki resmi inceleyip, resimle ilgili kısa bir hikaye yazınız. Hikayenize uygun bir başlık yazınız. Hikayenizi, yazım kurallarına dikkat ederek yazmayı unutmayın.

Yazınız buraya gelebilir.

60 SANİYELİK OKUMALAR

İNATÇI KOYUN

HİZLI OKU, DOĞRU CEVAPLA

Çobanın canını **ne** sıkmış?

Ne ?

Olay **ne zaman** olmuş?

Ne **Zaman**?

Olay **nerede** olmuş?

Nerede ?

Çoban, kara koynunu **nasıl** hareket ettirmeye çalışmış?

Nasıl ?

Diger çobanlar **neden** gülmüşler?

Neden ?

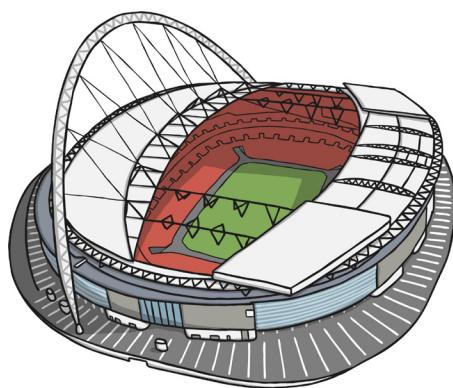
Okuduğunuz metnin kahramanları **kimlerdir**?

Kim ?

- 9 Güneşin sıcaklığı öğlen vakti iğice arımış. Küçük çoban, yaylada
17 sıcaktan bunalan koyunlarını ırmağa götürmek için ayağa kalkmış.
23 Kavalını çalmaya başlamış. Koyunlar da arkasından yürüyormuş.
31 Küçük çoban, arkasına dönüp baktığında kara koyunun gelmediğini
40 görmüş. Çoban geride kalan bu koyunun inadından bıkmış. Onuna
48 uğraşmak koca sürüyle uğraşmaktan daha zor gelmiş. Kaval
57 çalmayı bırakıp kara koyunun yanına gitmiş. Ona "Güzel kara
64 koyunum! Çok yorulduk. Sen gelmeyince diğerleri de gelmiyor.
74 Hadi gidelim. Eve gidince sana yonca vereyim, inat etme." demiş.
81 Fakat kara koyun, çobanı dinlemiyormuş. Çoban dayanamamış.
89 Boyunuzundan tutup çekmeye başlamış. O çektilikçe kara koyun inat
97 ediyormuş. Çekmekteki kolları yorulan çoban, koyunun arkasına
108 geçmiş. İnatçı koyun bir adım gitse iki adım geri gelmiş. Onun
117 bu durumunu yakından geçen diğer sürü koyanları görmüş. Ona
124 kahkahalarla gülmeye başlamışlar. Aralarından biri "Irmağa sürüyü
132 sokma yarışmasında bunu şimdiden eleyelim. Yarışmaya bir hafta
139 kaldı. Daha bir koyunla baş edemiyor." demiş.

HİKÂYEYİ BEN TAMAMLIYORUM

- Verilen metini hayal gücünüze göre devam ettiriniz.

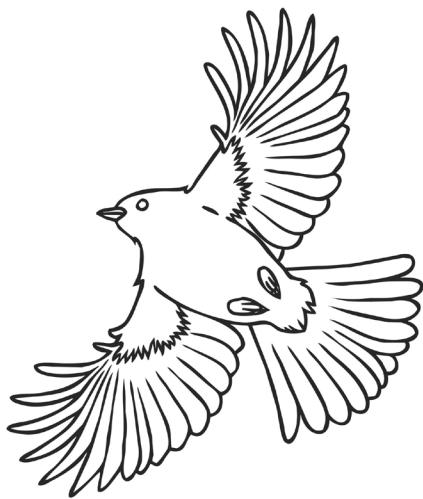

Mehmet Ali her çocuk gibi futbolu çok seviyordu. Mümkün olduğunda bütün futbol maçlarını izliyordu. Ama en büyük özlemi stadyumda maç izlemekti ve bunu sık sık dile getiriyordu. Mehmet Ali gibi amcası da futbol tutkunuuydu. O da tüm futbol karşılaşmalarını zaman buldukça izliyor ama stadyumda izlemek gibi bir düşüncesi yoktu. Mehmet Ali'nin bu isteğine de duyarsız kalamuyordu. Çünkü Mehmet Ali'nin babası ç dahi izlemiyordu.

futboldan hoşlanmıyordu maç dahi izlemiyordu.

Amcası, hafta sonu Mehmet Ali'ye büyük bir sürprizi olduğunu söyledi.

OKUMA-ANLAMA ETKİNLİĞİ

Gülen yüzünüzü, ışılı gözlerinizi, kuş civitlerine benzeyen seslerinizi ne kadar da özlemişim. Kuş dedim de aklıma geldi. Seher vaktinde öten güzel sesli bülbül, kırlangıçlar; hatta evlerin baş köşelerini tutan muhabbet kuşları ve daha neler, neler ... Biliyor musunuz, atalarımız kuşları hem çok sever hem de korurlarmış. Hoş ötüşleri ile mahallelerin melodisini oluşturan sevimli kuşları, kendi arkadaşları olarak bilirlermiş. Mahallede herkesin evi olur

da kuşların olmaz mı? Sadece kendilerini düşünmemiş atalarımız. Serçe, saka, kırlangıç gibi korunmaya muhtaç minik kuşlar için barınaklar bile yapmışlar. Barınak dediysem, bunlar derme çatma kuş yuvaları değilmiş elbet. Binaların en çok güneş alan ve soğuk kış rüzgârlarına kapalı cephelerine ve yüksekçe yerlere yapılmış bunlar. Bu sayede kışın soğuktan korunacak bir yuvaya sahip olmuş kuşlar. Kuşların bu küçük yuvalarına "kuş evleri" demişler. Kuş evlerinin bazıları o kadar süslü ve gösterişli yapılmış ki isimleri bile değişmiş, "kuş sarayları" diye söylenir olmuş. Ne kadar hoş değil mi?

Not: 1-6. soruları cevaplarken size ipucu veren bölümleri parçadan bulup altını sorunun karşısında belirtilen renklerle çiziniz.

1. Kimler kuşları sevip koruyormuş?

2. Atalarımız kuşlar için ne yapmış?

3. Kuş evlerini nereye yapmışlar?

4. Bülbül ne zaman ötermiş?

5. Kuş evleri nasıl yerlere yapılmış?

6. Kuş evlerine niçin kuş sarayları demişler?

7) Aşağıda verilen kuşların hangisi—metinde yer almamaktadır?

- A) Serçe B) Saka C) Keklik

8) Evlerin baş köşelerine hangikuşular konulmuştur?

- A) Muhabbet kuşu
B) Bülbül
C) Kırlangıç

9) Binaların en çok güneş alan ve soğuk kış rüzgârlarına kapalı cephe—lerine kuş yuvalarını neden yapıyor—larmış?

- A) Kuşları kışın soğuktan korumak için
B) Binaların daha güzel görünmesi için
C) Herkes böyle yaptığı için

10) Kuşlar için yaptıkları kuşyuvaları—na ne ad vermişler?

- A) Kuş yuvası
B) Kuş evleri
C) Aşıyan

İI) Çok süslü olan kuş evlerine atala—rimiz ne söylemişler?

- A) Güzel saray
B) Kuş sarayı
C) Kuş barınakları

12) Atalarımız evlerinin neresine kuş evlerini yapmamış?

- A) Her taraftan görünebilecek en gösterişli yerlerine yaparlar
B) Evlerinin ön cepelerine yaparlar
C) Binaların en çok güneş alan ve soğuk kış rüzgârlarına kapalı cephe—lerine ve yüksekçe yerlere yapılmış

13) Korumaya muhtaç minik kuşlar için atalarımız neler yapmıştır?

- A) Barınaklar
B) Hayvan hastanesi
C) Gösterişli kafesler